

זרע שמשון

פנינים יקרים וקצרים מתורת הגאון המקובל חסידא קדישא הרב מוה"ר שמשון דיים ב"ר נחמן מיכאל נחמני זלה"ה מח"ס 'זרע שמשון' ותולדות שמשון' נלב"ע ו' אלול תקל"ט ומקום קברו לא נודע שהבטיח שכל הלומד בספריו יזכה לישועות ונפלאות בבני חיי ומזוני

פרשת במדבר תשפ"ב • זרע שמשון הלימוד שמשפיע ישועות • 422 אין

ששלח הקב"ה גבריאל והביאו לפניו וקרא לו שם זה ועל שם שליוהו במתנות קראו לו. ואם כן קשה מי היה אמור לעבוד לולא חטא העגל האם הבכורות או הלוויים.

ויש ליישב ולומר דאילו לא היו חוטאים בעגל היו הבכורות גם כן קדושים לעבודה. אמנם, ודאי שעיקר העבודה והקרבות היה לשבט לוי שהוא שבט הכהונה, אלא שאף הבכורות היו רשאים לעבוד עבודה במקום שאין כהן או להקריב את הקרבות שלהם עצמם, ולאחר שחטאו נפסלו לגמרי. (זרע שמשון פרשתינו אות ה)

אמרות שמשון

מי שאינו מתקוטט סימן שהוא מיוחס

'שאו את ראש כל עדת בני ישראל למשפחתם לבית אבתם במספר שמות כל זכר לגלגלתם' (א ב): קשה מדוע מייחסים את בני ישראל רק לבית אבותם ולא אף מצד האמהות, שהרי עיקר כשרות היחס שנשאר בבני ישראל בא מצד הנשים ששמרו על זה במצרים, ועל כך העיד הכתוב (במדבר כו יד) הראובני, השמעוני, שנתן בהם שמו, ה"א בתחילה וי"ד בסוף, להכחיש מה שאמרו האומות אם בגופם שלטו המצריים כל שכן בנשותיהן, ואם כן מדוע כאן נדחו הנשים ואמר הכתוב רק למשפחותם לבית אבותם.

ויש לתרץ לפי הנאמר בגמרא (קדושין עא.) 'יחסותא דבבל שתיקוּתא', שמי שהוא איש שלום ואינו מתקוטט זה סימן שהוא מיוחס. והוכחה זו אינה שייכת בנשים, כי הנשים ממילא יושבות כל אחת בביתה ביחידות שהרי 'כל כבודה בת מלך פנימה'. אכן אצל האנשים ניתן להוכיח זאת, שכאשר רואים שהם חיים בשלום מבלי מחלוקת, אז יודעים שהם מיוחסים. ולכן דקדק הכתוב לומר 'למשפחותם לבית אבותם', והיינו דלפי התנהגות האבות תדע את מעלת משפחותם אם הם מיוחסים או לא. (זרע שמשון פרשתינו אות ג)

לולא חטא העגל היו הבכורים עושים את העבודה יחד עם הלוויים

וְאֵינִי הִנֵּה לְקַחְתִּי אֶת הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תַּחַת כָּל בְּכוֹר פֶּטֶר רְחֵם מִמֶּנִּי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם: (ג יב):

ברש"י על ידי הבכורות זכיתי בהם ולקחתים תמורתם, לפי שהייתה העבודה בבכורות וכשחטאו בעגל נפסלו, והלוויים שלא עבדו עבודה זרה נבחרו תחתיהם.

מקשים העולם שמכאן נראה שאחר חטא העגל הקב"ה אמר למשה לקחת את שבט לוי לשרת לפניו, משמע שאם לא היו חוטאים בעגל היו הבכורות נשארים לעבוד. וקשה דהלא מצינו במדרש (תנחומא פרשת ראה יב) שיעקב הפריש את לוי למעשר מכל בניו, ושבט לוי לעולם היה בחלקו של מקום, אני חלקך ונחלתך, וכן המצרים לא השתעבדו בשבט לוי מפני שהיו יודעים שהם חלק ה', וכן פירש רש"י בפסוק (בראשית כט, לד) 'על כן קרא שמו לוי',

כאיזה אופן אומרים 'כל המביא דודון לתלמיד חכם כאילו הקריב בכורים'

בגמרא (סוטה כא.) דרשו את הפסוק (שיר השירים ה, ז) 'אם יתן איש כל הון ביתו באהבה בוז יבוז לו', על הלל ושבנא שהיו אחים, הלל עסק בתורה מתוך עוני רב, שבנא עסק לפרנסתו, לבסוף לאחר שהלל נעשה גדול ומכובד אמר שבנא להלל, אני אפרנס אותך ואתחלק עמך בשכרך, יצאת בת קול ואמרה 'אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוז לו', לפי שהיה לו לעשות כן בתחילה, [היינו שמתחילה לפני שנתגדל הלל היה ראוי שיפרנסו, ולא רק אחר כך כשראה שנתחכם ונתגדל]. ואין הפסוק נדרש על שמעון אחי עזריה שכן פרנס את אחיו כדי שיעסוק בתורה.

ועדיין יש לדקדק בפסוק זה מהו הכפל של 'בוז יבוז לו'. ובמהרש"א (סוטה שם) תירץ שאחד בעלם הזה ואחד בעולם הבא.

ועוד יש לומר דדוקא בשמעון אחי עזריה, זכה עזריה בזכות תורתו של שמעון, לפי שאם לא היה מספיק לו כל צרכו שמה לא היה שמעון לומד, אבל בשבנא והלל אפשר שאפילו מתחילה לא היה מועיל כלום, לפי שכונות הלל הייתה ללמוד אף שהוא עני, כמו שבאמת עשה, ובהספקת המזונות לא היה לומד יותר ממה שהיה עושה בלא זה, ומשום כך נאמר כנגדו 'בוז יבוז', כי אף אם היה נותן לו בתחילה היה בוז לו, כי לא היה לו צורך בו, שהרי היה לומד אף בלי לקבל את כספו, כל שכן עתה שהמתין עד שהלל נתחכם ונתגדל.

ומה שאמרו חז"ל (כתובות קה.) כל המביא דורון לתלמיד חכם כאילו הקריב בכורים. זהו במי שעושה כן בלי שום תנאי, אבל מי שעושה תנאי לזכות בתורתו, בזיון וגנאי הוא לו, שמוכיח הדבר שאינו עושה לשם שמים אלא לתקות פרס ובוז יבוז לו. (זרע שמשון פרשתינו אות ד)

דבר בעתו מה טוב
בחדושי הקיץ מוסיפים לימוד בספר הנפלא והמסוגל

'תולדות שמשון'
על פרקי אבות

ספרו הראשון של רבינו
להשיג בחנויות הספרים לפרטים:
ארץ ישראל 02-80-80-500
ארה"ב 347-496-5657

הוצאת הגליון והפצתו לזכות

<p>לעילוי נשמת האשה החשובה מרת חיה זרשיביאק ע"ה בת יבלה'א הרה"ח ר' חיים דוד חיי'ו נלב"ע ח' תמוז תשפ"א ת.נ.צ.ב.ה.</p>	<p>לעילוי נשמת האשה החשובה והוקרה מסעודה הדסה בת פרסוידה והחכם אליהו ע"ה נלב"ע כ"ה אייר ת.נ.צ.ב.ה.</p>	<p>לברכה ולהצלחה דניאל אודי בן רגינה מלכה שפע ברכה והצלחה בעסקיו בכל העולם סיוף נחת בלי מות</p>	<p>לברכה ולהצלחה אהרן בן גיטל בילא ובל משפחתו וכל הנלוים אליו לשפע ברכה והצלחה גדולה כל מכל מל</p>
--	---	---	--

דברים נפלאים ונשגבים בענין נדב ואביהוא

וַיָּמַת נָדָב וְאֲבִיהוּא לְפָנֵי ה' בְּהִקְרָבָם אֲשֶׁר זָרָה לְפָנֵי ה' (במדבר ג, ד)

פסוק (מלכים ב' ב, ט-י) 'ויהי נא פי שנים ברוחך אלי וכו' הקשית לשאול אם תראה אותי לוקח מאתך יהי לך כן ואם אין לא יהיה', הפסוקים האלו הם תמוהים, דאיך אלישע העיז פניו לשאול מרבו כך, ומה ענין זה לאם יראה אותו לוקח וכו'.

וידוע מה דאיתא בזוהר (פרשת פנחס ריז, א) ובמקובלים, שנשמת נדב ואביהוא באו להתקן בפנחס כשעשה אותו מעשה שהרג את זמרי, ולכן שם באותו מעשה הזכירו תמיד הכתוב 'פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן', כלומר שפנחס בן אלעזר חזר להיות בן אהרן הכהן על ידי נשמות נדב ואביהוא שהיו בניו של אהרן, ומשום הכי הרויח אז הכהונה לפי שנעשה בן אהרן. ולפי שהקריבו אש זרה לפני ה', משום הכי אליהו בהר הכרמל קדש ה' באש כנודע (מלכים א' יח, ט).

זה מפשט הכתובים נראה בהיפך, שהרי יהושע שהיה נביא כשראה מלאך נפל על פניו (יהושע ה, ד), והתקועית אמרה 'ואדוני חכם כמלאך האלקים' (שמואל ב' יד, יז) ורבים כאלה, ועוד אמרו ז"ל ויק"ר, כ' שנדב ואביהוא הציצו בשכינה כדכתיב (שמות כד יא) 'ויחזו את האלקים', ומשום הכי מתו. וקשה איך אפשר שמלא לבם לעשות דבר כזה, והכתיב (שם לג, כ) 'כי לא יראני האדם וחי'.

ויש לומר שהואיל שבעת מתן תורה היו ישראל כמלאכים, כדכתיב (תהלים פב, ג, ו) 'ועיני עבודה זרה ה, א) 'אני אמרתי אלקים אתם' וכו', שעדיין לא חטאו בעגל, משום הכי היו סוברים בדעתם שלא נאסר הבטת השכינה אלא באדם שסופו למות, אבל במי שהוא כמלאך שאין סופו למות לא נאסר, לפי שהמלאכים גדולים מהצדיקים וכחם גדול שיכולים להציץ בשכינה ומשום הכי 'ויחזו את האלקים', אבל כשאנו רואים שנענשו צריך לומר שטעו בסברתם, ואדרבא הוא להיפך, שהצדיקים גדולים, ואם נאסר הבטת השכינה באדם אף על פי שהוא צדיק מכל שכן שנאסר למלאכים ולא היה להם להציץ.

והנה אלישע היה יודע שאלהיו היה מלאך כמו שאמרו ז"ל (מדרש תנחומא פרשת שלח אות א), ואמר לאלהיו אם הצדיקים גדולים מהמלאכים, הנשמות שבאו אצלך במכל שכן שיכולים לבא אצלי שאיני מלאך אלא צדיק. (זרע שמשון פרשת משפטים אות יב, עיי"ש עוד בהרחבה בתשובת אליהו לאלישע)

פרק ו משנה ו

גדולה תורה יותר מן הבהונה ומן המלכות, שהמלכות נקנית בשלשים מעלות, והבהונה בעשרים וארבע, והתורה נקנית בארבעים ושמונה דברים, ואלו הן, בתלמוד, בשמיעת האזן, בעריכת שפתיים, וכו' המחכים את רבו, והמכונן את שמועתו, והאומר דבר בשם אומרו וכו'.

יש לדקדק ולהבין הטעם שהכ"ד דברים הראשונים נכתבו בב"ת בתלמוד בשמיעת האזן בעריכת שפתיים וכן כל הכ"ד הראשונים, ואילו בכ"ד האחרונים שינה לשונו ונכתבו בה"א הידיעה המכיר את מקומו, השמח בחלקו וכן כולם, ולכאורה היה לו לומר גם באחרונים באותו מטבע לשון שהתחיל, ולומר בהכרת מקומו, בשמחה בחלקו, וכן כולם.

וי"ל לפי שהכ"ד הראשונים הם דברים שצריכים מעשה וטורח גדול והמשך זמן רב עד שישתלם בהם, שהרי צריך ללמוד תמיד, ולא די ללמוד פעם אחת או יום אחד או שבת אחת. וכן שמיעת האזן לא די לשמוע פעם אחת, אלא צריך בכל יום ובכל עת לשמוע מחדש, וכן כולם. וכשאדם מתחיל איזה פעם ללמוד לשמוע ולהבין וכיצא, עדיין אינו דבר שלם ראוי לקנות התורה בו, ואינו נקרא לימוד ושמיעה רק התחלת הלימוד ושמיעת האזן וכו'.

ויש הפרש גדול ביניהם בין בכמות בין באיכות, שמי שלמד הרבה משיג יותר בלימודו ממה שמשיג מי שמתחיל ללמוד, שבלימוד הראשון אי אפשר להשיג מה שמשיג בלימוד האחרון. אמנם הכ"ד האחרונים אינם צריכים טורח והמשך זמן לקנותם, אלא כשיחשוב בלבו להיות מכיר את מקומו, ולהיות שמח בחלקו, ולעשות סייג לדבריו, סגי בהכי, ואין צורך לטרוח לקנותם, אלא לקיימם כשיבא זמנם הצריך להם בלבד. ואין הפרש בשלימות המעשה בין מי שמכיר את מקומו פעם אחת, למי שמכיר את מקומו אלף פעמים, אלא שזה עשה הרבה זה עשה מעט, ואף על פי כן אותו המעט הוא שלם מצד עצמו, רק שהוא מעט בכמות ולא באיכות. [ולכן כ"ד ראשון נאמרו בב"ת, לרמוז שרק בהתאמצות בדברים אלו יקנה את התורה, מה שאין כן כ"ד האחרונים נאמרו בה"א לרמוז שמיד יכול לזכות בהם] (מספרו תולדות שמשון פ"ו מ"ה)

תורמים נושעים

ארץ ישראל 02-80-80-500
ארה"ב 347-496-5657
או באתר: www.zerashimshon.co.il
כולם זוכים! קחו חלק בהפצה העולמית העריבת

'קול זרע שמשון'

ארץ ישראל 02-80-80-600
ארה"ב 716-229-4808
לונדון 0333-300-2515
ניתן להקדיש שיעורים לזכות לברכה ולעילוי נשמת

בקיץ קובעים לימוד בספר תולדות שמשון

שיעורים המתקיימים בספר תולדות שמשון ומועוניינים בסיוע מתבקשים לפנות לאיגוד העולמי להפצת תורת זרע שמשון
ארץ ישראל 02-80-80-500
ארה"ב 347-496-5657

מוקד זרע שמשון: 02-80-80-500 לקבלת הגליון לשלוח למייל: zera277@gmail.com או באתר: zerashimshon.com

יוצא לאור ע"י זרע שמשון ע"ר 580624120 ארה"ק הרב ישראל זילברברג 05271-66450

ארה"ב הרב מנחם בנימין פאשקעס: 347-496-5657 Zera Shimshon C/O B Paskesz 1645 48 ST Brooklyn NY 11204 mbpaskesz@gmail.com

זרע שמשון ע"ר 580624120

ניתן להשיג את הספר 'זרע שמשון' בארה"ק: 05271-66-450 בארה"ב: 347-496-5657

ניתן לשלוח תרומות והנצחות לזכות ולע"נ ולקחת חלק בהוצאות והפצת הגליונות והספרים

ניתן להפקיד בבנק מרכזי (17) סניף 635 מ.ח. 71713028 ע"ש זרע שמשון כמו"כ ניתן לתרום ככרטיס אשראי

זכות הצדיק ודברי תורתו הקדושים יגן מכל צרה וצוקה, ויושפע על הלומדים ועל המסייעים בני חיי ומזוני וכל טוב סלה כהבטחתו בהקדמת ספריו